راهنمای روزانه

ختم قرآن

همراه با ذکر امیرالمومنین علیه‌السلام

در ماه مبارک رمضان

سال ۱۳۸۸

بنیاد فرهنگی امامت

تقدیم به پیشگاه

مولی الموحّدین

خازن علم الاوّلین و الآخرین

امیر المؤمنین علیه الصلاة و السلام

که هماره ریزه‌خوار خوان گسترده‌ی علم اوییم؛

و مژه‌های چشممان غبارروب خاک نعال غلامان اوست.

فهرست:

مقدمه

پیامبر خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله دو میراث گران‌بها ازخود به جا گذاشت تا امّت اسلامی از این دو پاسداری و حفاظت کنند و همه‌ی همّت خود را برای ادای حق آن دو میراث به کار ببندند.

این دو میراث یکی قرآن یعنی کلام نازل شده‌ی خداوند و دومی عترت یعنی خاندان معصوم رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله است که هر دو تا امروز امتداد دارند و باقی‌مانده‌ی خدا در زمین که حجّت روزگار ماست، امام عصر علیه‌السلام است.

این دو میراث و حجّت الاهی «ثقلین» هستند که به تصریح پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله از هم جدا نمی‌شوند تا موقعی که بر حوض کوثر گرد آیند. جدا کردن این دو رکن اسلام باعث انحراف و دور ماندن از رکن دیگر می‌گردد. پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود:

عَلِیٌّ مَعَ الْقُرْآنِ وَ الْقُرْآنُ مَعَهُ لَا یَفْتَرِقَانِ حَتَّی یَرِدا عَلَیَّ الْحَوْض. (امالی شیخ طوسی، ص۴۶۰)

علی با قرآن است و قرآن نیز با اوست. از هم جدا نمی‌شوند تا آن که کنار حوض نزد من آیند.

اکنون که بهار تلاوت قرآن فرا رسیده و زنگار قلب‌ها با آن زدوده می‌شود، چه نیکوست که از هدایت قرآن در مورد عترت آگاه شویم و بدانیم که قرآن به امام هدایت می‌کند و امام به قرآن.

ذکر اهل‌بیت علیهم‌السلام عبادت است ودر این کتاب کوشیده‌ایم قرائت قرآن را با ذکر آیات ولایی آن به ویژه در مورد امیر المومنین علیه‌السلام، نورانی‌تر کنیم چراکه «ذکرُ علیٍّ علیه‌السلام عباده».

در هر روز، جزء قرآنِ مربوط به آن روز قرائت می‌شود و ما نیز آیه‌ای از همان جزء برگزیدیم که درباره‌ی ولایت وامامت اهل بیت به ویژه حضرت علی علیه‌السلام است.

ترجمه و نیز یک حدیث تفسیری برای آن آیه در ادامه بیان شده است.

در هر روز یکی از توصیه‌های اخلاقی امیرالمومنین علیه‌السلام را از کتاب «غُرَرُ الحِکَم» تحت عنوان: «از سخنان امیر کلام:» آوردیم تا روزهای ماه مبارک رمضان امسال هر چه بیش‌تر با ذکر و یاد امامان معصوم علیهم‌السلام و توصیه‌های ایشان نورانی و عبادی گردد.

به امید آن که هر چه بهتر به هر دو ثقل متمسّک شویم.

راهنمای استفاده از این کتاب

فرض کنید امروز هفدهم ماه مبارک است و می‌خواهید جزء هفدهم قرآن را بخوانید. «روز هفدهم» از این کتاب را قبل از شروع به تلاوت باز کنید و تذکّر قرآنیِ روز هفدهم را که پیام آن روز است و درباره‌ی عترت می‌باشد بخوانید.

در ادامه، آیه‌ی مربوط به این روز را بادقّت بخوانید تا خودِ آیه و ترجمه‌ی آن در ذهنتان تا حدی باقی بماند.

سپس روایت ذیل آن را که آیه را توضیح می‌دهد بخوانید تا مقصود و معنی آیه به طور کامل روشن گردد.

اکنون جزء هفدهم را شروع کنید و تمام توجّه خود را به کار گیرید تا آیه‌ی این روز را در جزء هفدهم ببینید.

با رسیدن به آیه‌ی امروز، اندکی متوقّف شوید و یک بار دیگر مطلب آیه را که در این کتاب خوانده‌اید در ذهن خود مرور کنید.

این به دل‌خواه شماست که توصیه‌های امیرالمومنین علیه‌السلام را در انتهای تلاوت یا همراه با مطالعه‌ی آیه بخوانید.

از مبلّغان یا برگزار کنندگان محترم جلسات ختم قرآن نیز تقاضا داریم پیش از تلاوت جزء هر روز، صفحات مربوط به آن روز را در این کتاب مطالعه نمایند و پس از آغاز تلاوت با رسیدن به آیه‌ی منتخب، با قطع قرائت به توضیح آن آیه و خواندن حدیث تفسیری آن بپردازند.

می‌توانید با اعلام برگزاری مسابقه‌ی «حفظ و مفهوم آیات علوی قرآن»، از ابتدای ماه مبارک رمضان کتاب‌ها را در

اختیار داوطلبان قرار دهید و به کسانی که آیات این کتاب را حفظ نمایند و مفهوم آن را بیان کنند، در روز عید سعید فطر جوایزی را اعطا نمایید. این روش باعث فراگیری بهتر این آیات و مفاهیم خواهد شد.

به امید آن که قدمی در راه برافراشتن پرچم قرآن و عترت برداشته باشیم.

شهر مقدس قم

بنیاد فرهنگی امامت

روز اوّل

توسّل به اهل بیت علیهم السلام راز سعادت است.

آیه امروز

(بقره:۱۲۴)

وَ إِذِ ابْتَلى إِبْراهيمَ رَبُّهُ بِكَلِماتٍ فَأَتَمَّهُنَّ قالَ إِنّي جاعِلُكَ لِلنّاسِ إِماماً قالَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتي قالَ لا يَنالُ عَهْدِي الظّالِمينَ

و [به یاد آور] آن هنگام که ابراهیم را مالکِ او با کلماتی آزمود و او آن‌ها را کامل به جا آورد؛

فرمود: من هستم که تو را برای مردم امام قرار می‌دهم،

گفت: و [هم‌چنین] از دودمانم؟،

فرمود: پیمان من به بیدادگران نمی‌رسد.

حدیث تفسیری:

«مفضّل» از امام صادق علیه السلام در مورد معنی «کلمات» در این آیه پرسید، حضرت پاسخ دادند:

هِيَ الْكَلِمَاتُ الَّتِى تَلَقَّاهَا آدَمُ مِنْ رَبِّهِ فَتَابَ عَلَيْهِ وَ هُوَ أَنَّهُ قَالَ يَا رَبِّ أَسْأَلُکَ بِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ إِلَّا تُبْتَ عَلَيَّ فَتَابَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

این کلمات همان است که حضرت آدم علیه السلام از رب خود دریافت کرد و توبه‌اش را پذیرفت که این کلمات چنین بود که آدم علیه السلام گفت: یا رب، به حق محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام تو را قسم می‌دهم که توبه‌ام را بپذیری و خداوند متعال توبه‌اش را پذیرفت، خداوند همانا بسیار توبه‌پذیر و رحیم است.

مفضّل ادامه داد که معنی «اتمّهنّ» چیست؟ حضرت فرمود:

یَعْنِی أَتَمَّهُنَّ إِلَى الْقَائِمِ علیه السلام اثْنَا عَشَرَ إِمَاماً تِسْعَةٌ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ علیهم السلام.

یعنی حضرت ابراهیم علیه السلام همه‌ی دوازده امام را که نُه‌تای آن‌ها از فرزندان حسین علیهم السلام هستند تا حضرت قائم علیه السلام کامل نام برد.

(خصال، شیخ صدوق، ج۱، ص۳۰۴)

از سخنان امیر کلام:

پاکیزه‌ترین کسب، کسب حلال است.

روز دوم

لیلۀ المبیت نشان جانفشانی امیر درراه خدا و

رسول است

آیه امروز

(بقره:٢٠٧)

وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغاءَ مَرْضاتِ اللَّهِ وَ اللَّهُ رَؤُفٌ بِالْعِبادِ

و در میان مردم کسی هست که برای دستیابی به رضایت خداوند جانش را می‌فروشد و خداوند با بندگان مهربان است.

حدیث تفسیری:

امام باقر علیه السلام فرمود:

فَإِنَّهَا نَزَلَتْ فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ علیه السلام حِينَ بَذَلَ نَفْسَهُ لِلَّهِ وَ لِرَسُولِهِ صلی الله علیه و آله لَيْلَةَ اضْطَجَعَ عَلَى فِرَاشِ رَسُولِ اللَّهِ صلی الله علیه و آله لَمَّا طَلَبَتْهُ كُفَّارُ قُرَيْش.

این آیه درباره‌ی علی بن ابی طالب علیه السلام هنگامی نازل شد که او جانش را فدای خداوند و رسولش قرار داد؛ همان شب که وقتی کافران قریش به دنبال (قتل) رسول خدا صلی الله علیه و آله بودند در بستر او خوابید.

(تفسیر عیّاشی، ج١، ص١٠١)

از سخنان امیر کلام:

بترس که خداوند تو را هنگام عبادت نبیند، ولی موقع گناه نظاره کند و لذا دشمن تو گردد.

روز سوم

حضرت علی علیه‌السلام جان رسول خداست.

آیه امروز

(آل عمران: ٦١)

فَمَنْ حَاجَّكَ فيهِ مِنْ بَعْدِ ما جاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تعالَوْا نَدْعُ أَبناءَنا وَ أَبناءَكُمْ وَ نِساءَنا وَ نِساءَكُمْ وَ أَنْفُسَنا وَ أَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكاذِبِينَ

هر کس در این [باره] پس از دانشی که به تو رسیده، با تو محاجه و ستیز کند، بگو: «بیایید پسرانمان و پسرانتان، و زنانمان و زنانتان، و نفوس خودمان و نفوس خودتان را فرا خوانیم؛ آن‌گاه مباهله کنیم، و لعنت خدا را بر دروغ‌گویان قرار دهیم.

حدیث تفسیری:

روزی مامون از امام رضا علیه‌السلام خواست که بزرگ‌ترین فضیلت امیرالمومنین علیه‌السلام را بیان فرماید، امام رضا علیه‌السلام فرمود:

فَضِیلَةٌ فِی الْمُبَاهَلَةِ قَالَ اللّٰهُ جَلَّ جَلَالُهُ: «فَمَنْ حَاجَّکَ فِیهِ ...» فَدَعَا رَسُولُ اللّٰهِ صلی الله علیه و آله الْحَسَنَ وَ الْحُسَیْنَ علیهما السلام فَکَانَا ابْنَیْهِ وَ دَعَا فَاطِمَةَ علیها السلام فَکَانَتْ فِی هَذَا الْمَوْضِعِ نِسَاءَهُ وَ دَعَا أَمِیرَ الْمُؤْمِنِینَ علیه السلام فَکَانَ نَفْسَهُ بِحُکْمِ اللّٰهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ قَدْ ثَبَتَ أَنَّهُ لَیْسَ أَحَدٌ مِنْ خَلْقِ اللّٰهُ تَعَالَی أَجَلَّ مِنْ رَسُولِ اللّٰهِ صلی الله علیه و آله وَ أَفْضَلَ فَوَاجِبٌ أَنْ لَایَکُونَ أَحَدٌ أَفْضَلَ مِنْ نَفْسِ رَسُولِ اللّٰهِ بِحُکْمِ اللّٰهِ جَلَّ‌وَعَزَّ.

فضیلتی که در مباهله است. خداوند متعال فرماید: «فمن حاجّک ...» رسول خدا صلی الله علیه و آله حسن و حسین علیهما السلام را فراخواند که فرزندانش بودند و فاطمه علیها السلام را فراخواند که این‌جا در حکم زنانش بود و امیرالمومنین علیه السلام را فراخواند که به فرمان خداوند نفس او بود و این هم روشن است که کسی از رسول خدا صلی الله علیه و آله بزرگوارتر و برتر نیست، لذا لازم می‌آید که به حکم خداوند متعال کسی از نفس رسول خدا صلی الله علیه و آله بافضیلت‌تر نباشد.

(بحار الانوار، علّامه مجلسی، ج ۱۰، ص ۳۵۰)

از سخنان امیر کلام:

از هم‌نشینی با گناه‌کاران بپرهیز زیرا کسی که از عمل گروهی راضی باشد مانند کسی است که همراه با آنان گناه کرده است.

روز چهارم

امیرالمومنین علیه‌السلام ریسمان محکم الاهی است

آیه امروز

(آل عمران: ۱۰۳)

وَ اعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمیعاً وَ لا تَفَرَّقُوا

و همگی در پناه «ریسمان خدا» روید و (از آن) پراکنده نشوید.

حدیث تفسیری:

در مورد این آیه از امام کاظم علیه‌السلام سوال شد، فرمود:

عَلِیُّ بْنُ أَبِی طَالِبٍ علیه‌السلام حَبْلُ اللَّهِ الْمَتِین.

علی بن ابی طالب علیه‌السلام ریسمان محکم خداوند است.

(تفسیر عیّاشی، ج ۱، ص ۱۹۴)

از سخنان امیر کلام:

نزدیک شدن به خدا با گدایی از اوست و نزدیک شدن به مردم با ترک درخواست از مردم.

روز پنجم

امیرالمومنین و فرزندان معصومش صاحب اختیارند

آیه امروز

(نساء: ۵۹)

یا أَیُّهَا الَّذینَ آمَنُوا أَطیعُوا اللّهَ وَأَطیعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْکُمْ فَإِنْ تَنازَعْتُمْ في شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَی اللّهِ وَ الرَّسُولِ إِنْ کُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَ الْیَوْمِ الْآخِرِ ذلِكَ خَیْرٌ وَ أَحْسَنُ تَأْویلا

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، اطاعت کنید خدا را و اطاعت کنید پیامبر و اولی الامر خود را.

و هرگاه در امری نزاع داشتید؛ اگر به خدا و روز بازپسین ایمان دارید، آن را به خدا و پیامبر بازگردانید، این بهتر و نیک‌فرجام‌تر است.

حدیث تفسیری:

از امام رضا ؈ پرسیدند اولی الامر کیست؟ فرمود:

عَلِیُّ بْنُ أَبِی طَالِبٍ وَ الْأَوْصِیَاءُ مِنْ بَعْدِهِ ؊.

علی بن ابی طالب ؈ و اوصیای پس از او.

(تفسیر عیّاشی، ج۱، ص۲۵۳)

از سخنان امیر کلام:

دنیا کوچک‌تر و خوارتر و پست‌تر از آن است که در آن افراد به دنبال کینه‌های خود باشند.

روز ششم

امیر عالم را به درگاه خدا واسطه کنیم

آیه امروز

(مائده: ۳۵)

یا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ ابْتَغُوا إِلَیْهِ الْوَسِیلَةَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا پروا کنید و وسیله در راهِ [تقرّب به] او طلب کنید.

حدیث تفسیری:

امیرالمومنین علیه‌السلام در مورد این آیه فرمود:

أنا وَسِیلَتُهُ و أنا و وُلْدی ذُرِّیَّتُه.

من وسیله‌ی او هستم و من و فرزندانم خاندان او هستیم.

(مناقب، ابن شهرآشوب، ج۱، ص۷۵)

از سخنان امیر کلام:

مرگ به پیشانی شما گره خورده و دنیا پشت سرتان تمام

روز هفتم

خوشی دنیا و بدبختی آخرت

جزای ترک ولایت مولاست

آیه امروز

(انعام: ٤٤)

فَلَمَّا نَسُوا ما ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنا عَلَيْهِمْ أَبوابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّى إِذا فَرِحُوا بِما أُوتُوا أَخَذْناهُمْ بَغْتَةً فَإِذا هُمْ مُبْلِسُونَ

پس چون آن‌چه را که بدان یادآوری شده بودند فراموش کردند، درهای هر چیزی [از نعمت‌ها] را بر آنان گشودیم، تا هنگامی که به آن‌چه داده شده بودند شاد گردیدند، ناگهان آنان را گرفتیم [سخت مجازات کردیم]، در این هنگام نومید شدند.

حدیث تفسیری:

امام باقر علیه السلام فرمود:

أَمَّا قَوْلُهُ «فَلَمَّا نَسُوا ما ذُكِّرُوا» يَعْنِي «فَلَمَّا تَرَكُوا ولايَةَ اَمِيرِ المُومِنِينَ علیه السلام وَ قَدْ أُمِرُوا بِه.»

اما این گفته‌ی خداوند که «وقتی آن‌چه را که بدان یادآوری شده بودند فراموش کردند» یعنی «وقتی ولایت امیر المومنین علیه‌السلام را که موظّف به آن بودند، رها کردند.»

(تفسیر قمی، ج۱، ص۲۰۰)

از سخنان امیر کلام:

بدترین مردم کسی است که نیکی را با بدی جبران کند و بهترین مردم کسی است که بدی را با نیکی جبران کند.

روز هشتم

موذّنِ روز قیامت همانا امیرالمومنین عليه‌السلام است

آیه امروز

(اعراف: ٤٤)

وَ نادَى أَصحابُ الْجَنَّةِ أَصحابَ النَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُواْ نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌ بَيْنَهُمْ أَن لَّعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِين

و بهشتیان، دوزخیان را صدا می‌زنند که: «ما آنچه را مالکمان به ما وعده داد حق یافتیم، آیا شما هم آنچه را مالکتان وعده داد، حق یافتید؟»

گویند: آری، در این هنگام ندادهنده‌ای در میانشان ندا دهد: «لعنت خدا بر ستم‌کاران باد!»

حدیث تفسیری:

از امام رضا عليه‌السلام پرسیدند:

مقصود از مؤذّنی که در روز قیامت ندای لعنت بر ظالمان می‌دهد، کیست؟

فرمود:

الْمُؤَذِّنُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عليه السلام.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۴۲۶)

از سخنان امیر کلام:

چقدر تفاوت است میان کاری که لذّت آن برود و رنجش بماند و کاری که زحمتش برود و پاداشش باقی بماند!

روز نهم

خدا را با وساطت اهل بیت علیهم السلام بخوانیم

آیه امروز

(اعراف: ۱۸۰)

وَ لِلَّهِ الْأَسْماءُ الْحُسْنى فَادْعُوهُ بِها وَ ذَرُوا الَّذينَ يُلْحِدُونَ في أَسْمائِهِ سَيُجْزَوْنَ ما كانُوا يَعْمَلُونَ

و برای خدا نام‌های نیک است، او را با آن‌ها بخوانید، و کسانی را که از نام‌های او منحرف می‌شوند رها کنید؛ به زودی سزای آن‌چه انجام می‌دهند می‌بینند.

حدیث تفسیری:

امام صادق علیه السلام فرمود:

نَحْنُ وَ اللَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى الَّتی لَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ الْعِبَادِ عَمَلًا إِلَّا بِمَعْرِفَتِنا.

ما آن اسماء حسنی (نام‌های نیک) هستیم که خداوند هیچ عملی را از بندگان خود بدون معرفت ما نمی‌پذیرد.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۱۴۳)

از سخنان امیر کلام:

هر نعمت و خوشی زندگی که از میان می‌رود، به خاطر گناهانی است که شما انجام داده‌اید و خداوند ذرّه‌ای ستم نمی‌کند.

روز دهم

یک پنجم دارایی‌ها

تقدیم به ساحت مقدّس اهل بیت علیهم‌السلام

آیه امروز

(انفال: ۴۱)

وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَى وَ الْيَتَامَى وَ الْمَسَاكِينِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ إِنْ كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَ مَا أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

و بدانید که هر چیزی را به چنگ آوردید، خمس آن برای خدا و برای پیامبر و برای خویشاوندان [او] و یتیمان و بینوایان و درراه‌ماندگان است، اگر به خدا و آن‌چه بر بنده‌ی خود در روز جدایی [حقّ از باطل]- روزی که آن دو گروه با هم رودررو شوند- نازل کردیم، ایمان آورده‌اید، و خدا بر هر چیزی تواناست.

حدیث تفسیری:

امام صادق علیه‌السلام فرمودند که «ذوالقربی» در این آیه:

أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَئِمَّةُ علیهم‌السلام.

امیر المومنین علیه‌السلام و سایر امامان علیهم‌السلام هستند.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۴۱۴)

از سخنان امیر کلام:

دوست دارم کسی را که از ستم‌گرِ به خود عفو کند و به کسی که با او قطع رابطه کرده ارتباط برقرار کند و به کسی که محرومش کرده بخشش کند و بدی را با نیکی جزا دهد.

روز یازدهم

همه اعمال ما را خدا و رسول و اهل بیت علیهم‌السلام می‌بینند

آیه امروز

(توبه: ۱۰۵)

وَ قُلِ اعْمَلُوا فَسَیَرَی اللَّهُ عَمَلَکُمْ وَ رَسُولُهُ وَ الْمُؤْمِنُون

و بگو: عمل کنید که خداوند و پیامبرش و مومنان عمل شما را می‌بینند.

حدیث تفسیری:

ابن ابان روغن‌فروش می‌گوید: به حضرت رضا علیه‌السلام عرض کردم برای من و خانواده‌ام به درگاه خدا دعا کنید. حضرت فرمودند:

اَ وَ لَسْتُ أفْعَلُ وَ اللَّهِ إِنَّ أعْمَالَکُمْ لَتُعْرَضُ عَلَیَّ فِی کُلِّ یَوْمٍ وَ لَیْلَهٔ.

قَالَ: فَاسْتَعْظَمْتُ ذَلِکَ فَقَالَ لِی: أ مَا تَقْرَأُ کِتَابَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ «وَ قُلِ اعْمَلُوا فَسَیَرَی اللَّهُ عَمَلَکُمْ وَ رَسُولُهُ وَ الْمُؤْمِنُونَ»؟

قَالَ: هُوَ وَ اللَّهِ عَلِیُّ بْنُ أبِی طَالِبٍ علیه‌السلام.

مگر من دعا نمی‌کنم؟! والله، اعمال شما در هر روز و شب به من ارائه می‌گردد. ابن ابان می‌گوید این مطلب برایم سنگین بود، لذا حضرت فرمودند: مگر قرآن نخوانده‌ای که «قل اعملوا فسیری الله...»؛

فرمود: والله، مقصود (از مومنانی که اعمال را می‌بینند) علی بن ابی طالب علیه‌السلام است.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۲۱۹)

از سخنان امیر کلام:

هر چیزی در دنیا پایان و نابودی دارد.

روز دوازدهم

امیر المومنین علیه‌السلام شاهد رسول خدا ﷺ ست

آیه امروز

(هود: ۱۷)

أَ فَمَنْ كانَ عَلى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَ يَتْلُوهُ شاهِدٌ مِنْهُ وَ مِنْ قَبْلِهِ كِتابُ مُوسى إِماماً وَ رَحْمَةً ...

آیا آن کس که دلیل آشکاری از مالک خویش دارد، و به دنبال آن، شاهدی از اهلِ او می‌باشد، و پیش از آن، کتاب موسی که پیشوا و رحمت بود (گواهی بر آن می‌دهد، هم‌چون کسی است که چنین نباشد)؟!

حدیث تفسیری:

از امام رضا علیه‌السلام پرسیدند «شاهد منه» در آیه کیست؟، فرمود:

أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ الشَّاهِدُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّه.

امیرالمومنین که صلوات خدا بر او باد، شاهد بر رسول خدا ﷺ است و رسول خدا ﷺ است که دلیل آشکاری از مالکش دارد.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۱۹۰)

از سخنان امیر کلام:

روزیِ تو شدیدتر از آن که تو در طلبش هستی در پی توست!

پس مختصرتر طلبِ روزی کن.

روز سیزدهم

همه علم کتاب در قبضه مولای متقیان علیه السلام است

آیه امروز

(رعد: ٤٣)

وَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلاً قُلْ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيداً بَيْنِي وَ بَيْنَكُمْ وَ مَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ

و کسانی که کافرند می‌گویند: تو فرستاده نیستی، بگو: شهادت خداوند و کسی که علم همه‌ی کتاب نزد او حاضر است، بین من و شما کافی است.

حدیث تفسیری:

امام صادق علیه السلام فرمود:

الَّذِى عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ هُوَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ علیه السلام وَ سُئِلَ عَنِ الَّذِى عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ أَعْلَمُ أَمِ الَّذِى عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ فَقَالَ مَا كَانَ عِلْمُ الَّذِى عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ عِنْدَ الَّذِى عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ إِلَّا بِقَدْرِ مَا تَأْخُذُ الْبَعُوضَةُ بِجَنَاحِهَا مِنْ مَاءِ الْبَحْرِ.

کسی که علم همه‌ی کتاب نزد اوست، امیرالمومنین علیه السلام است.

و پرسیدند: علم کسی که بهره‌ای از علم الکتاب داشت (که توانست تخت ملکه‌ی سبا را در یک گردش چشم جابجا کند)، بیش‌تر است یا کسی که علم همه‌ی کتاب را داراست؟ فرمود:

علم کسی که بهره‌ای از علم کتاب داشت در برابر کسی که علم همه‌ی کتاب را دارد چیزی بیش از رطوبتی نیست که بال پشه از آب دریا برمی‌دارد.

(تفسیر قمی، ج۱، ص۳۶۷)

از سخنان امیر کلام:

بدی‌های آخر الزمان: صدقه را ضرر می‌دانند و بابت صلهٔ رحم منّت می‌نهند و عبادت را برای چیرگی بر مردم انجام می‌دهند.

روز چهاردهم

حضرت علی علیه‌السلام صراط مستقیم و ترازوی

اعمال است

آیه امروز

(حجر: ٤١)

قالَ هذا صِراطٌ عَلَيَّ مُسْتَقيمٌ

(خداوند) فرمود: «این راه مستقیمی است که بر عهده‌ی من است.»

حدیث تفسیری:

امام صادق علیه‌السلام در مورد این آیه فرمود:

هُوَ وَ اللهِ عَلِيٌّ، هُوَ وَ اللهِ عَلِيٌّ، المِيزانُ و الصِّراطُ.

والله علی است، والله علی است که میزان و صراط است.

(بصائرُ الدّرجات، ابن صفّار، ص٥١٢)

از سخنان امیر کلام:

بزرگواران از غذا دادن به دیگران لذّت برند و فرومایگان از غذا خوردن.

روز پانزدهم

ولایت ویژه خدا تنها

به امیرالمومنین علیه‌السلام اعطا شده است

آیه امروز

(کهف: ٤٤)

هُنالِكَ الْوَلايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَواباً وَ خَيْرٌ عُقْباً

در آنجا [معلوم شد که] ولایتِ مخصوصِ خداونـدِ بـر حق است، اوست که بهترین ثواب و برترین فرجام را دارد.

حدیث تفسیری:

امام صادق علیه‌السلام در مورد «ولایت مخصوص خدا» در این آیه فرمود:

همان ولایت امیر المومنین علیه‌السلام است.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۴۱۲)

از سخنان امیر کلام:

فقط انسان دوراندیش عاقل بر حق صبر می‌کند (و از آن کوتاه نمی‌آید).

روز شانزدهم

زندگی تنگ جزای کسی است که از امیرالمومنین عليه‌السلام روی بگرداند

آیه امروز

(طه: ۱۲۴)

وَ مَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكاً وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيامَةِ أَعْمَى

و هر کس از ذکر من روی بگرداند، بی‌شک زندگی تنگی دارد و روز قیامت او را کور محشور می‌کنیم.

حدیث تفسیری:

از حضرت صادق عليه‌السلام پرسیدند مراد از آیه‌ی فوق چیست؟ فرمود:

يَعْنِى بِهِ وِلايَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عليه‌السلام.

مقصود از آن، ولایت امیر المومنین عليه‌السلام است.

باز راوی پرسید: «روز قیامت او را کور محشور می‌کنیم»؟، فرمود:

يَعْنِى أَعْمَى الْبَصَرِ فِى الْآخِرَةِ أَعْمَى الْقَلْبِ فِى الدُّنْيا عَنْ وِلايَةِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عليه‌السلام قَالَ: وَ هُوَ مُتَحَيِّرٌ فِى الْقِيَامَةِ يَقُولُ

«لِمَ حَشَرْتَنِی أعْمی وَ قَدْ کُنْتُ بَصِیراً»؟ قالَ «کَذلِکَ أتَتْکَ آیاتُنا فَنَسِیتَها».

یعنی در آخرت با چشمان کور و در دنیا با چشم دلی که از ولایت امیر المومنین علیه السلام کور است محشور می‌کنیم در حالی که او در قیامت سرگشته است و می‌گوید: چرا مرا کور محشور کردی در عین آن که من (در دنیا) بینا بودم؟، فرماید: به همان ترتیب که نشانه‌های ما برای تو آمد و تو آن‌ها را فراموش کردی.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۴۳۵)

از سخنان امیر کلام:

کسی بی‌شرم‌تر از شخصِ بددهان نیست.

روز هفدهم

امان در قیامت، وعده‌ی خدا به شیعیان

امیرالمومنین علیه‌السلام

آیه امروز

(انبیاء: ۱۰۱)

إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنى أُولئِكَ عَنْها مُبْعَدُونَ

کسانی که از پیش وعده‌ی نیکو از سوی ما به آنان داده شده است، آنان از آن [جهنّم] به دور هستند.

حدیث تفسیری:

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله خطاب به حضرت علی علیه‌السلام فرمود:

يَا عَلِيُّ أَنْتَ وَ شِيعَتُکَ عَلَى الْحَوْضِ تَسْقُونَ مَنْ أَحْبَبْتُمْ وَ تَمْنَعُونَ مَنْ كَرِهْتُمْ وَ أَنْتُمُ الْآمِنُونَ يَوْمَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ يَفْزَعُ النَّاسُ وَ لَا تَفْزَعُونَ وَ يَحْزَنُ النَّاسُ وَ لَا تَحْزَنُونَ فِيكُمْ نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ إِنَّ الَّذِينَ سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنى أُولئِکَ عَنْها مُبْعَدُون.

یا علی!، تو و شیعیانت در کنار حوض هر کس را که دوست داشته‌اید سیراب می‌کنید و هر کس را ناخوش داشته‌اید منع می‌کنید و شما روز وحشت عظیم در پناه

سایه‌ی عرشید؛ مردم می‌هراسند و شما هراس ندارید و مردم غمگین هستند و شما غمی ندارید؛ درباره‌ی شما این آیه نازل شده که: «کسانی که از پیش وعده‌ی نیکو از سوی ما به آنان داده شده است، آنان از آن [جهنّم] به دور هستند.»

(امالی صدوق، ص۵۶۱، مجلس هشتاد و سوم)

از سخنان امیر کلام:

نزدیک‌ترین شخص به مرده برای پیوستنِ به او، شخص زنده است! (مرگ بسیار نزدیک است)

روز هجدهم

اهل بیت علیهم السلام

تجلّی‌گاه رفعت و نام‌های خداهستند

آیه امروز

(نور: ۳٦و۳۷)

فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيها بِالْغُدُوِّ وَ الْآصالِ * رِجالٌ لا تُلْهِيهِمْ تِجارَةٌ وَ لا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقامِ الصَّلاةِ وَ إِيتاءِ الزَّكاةِ يَخافُونَ يَوْماً تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَ الْأَبْصارُ

در خانه‌هایی که خداوند اجازه داده که رفعت یابد و نامش در آن‌ها یاد شود، در آن [خانه‌ها] بامدادان و شامگاهان او را تسبیح گویند.

مردانی که هیچ تجارت و داد و ستدی آنان را از یاد خداوند و برپاداشتن نماز و پرداختن صدقه غافل نمی‌کند؛ از روزی که در آن دل‌ها و دیده‌ها دگرگون می‌شود، می‌ترسند.

حدیث تفسیری:

پیامبر صلی الله علیه و آله این آیه را قرائت کردند سپس مردی برخاست و گفت: این چه خانه‌هایی است؟ فرمود:

بُيُوتُ الْأَنْبِيَاءِ، فَقَامَ إِلَيْهِ أَبُو بَكْرٍ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّـهِ هَـذَا الْبَيْتُ مِنْها وَ أَشَارَ إِلَى بَيْتِ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ عليهما‌السلام ؟

قَالَ: نَعَمْ مِنْ أَفْضَلِها.

خانه‌های انبیاست، ابوبکر برخاست و گفت: ای رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله این خانه هم از جمله‌ی آن‌هاست و به خانه‌ی علی و فاطمه علیهما‌السلام اشاره کرد؟؛

حضرت فرمود: بله، از برترینِ آن خانه‌هاست.

(بحارالانوار، علّامه مجلسی، ج۲۳، ص۳۲۵)

از سخنان امیر کلام:

انسان بزرگوار هرگز دشنام نمی‌دهد.

روز نوزدهم

همراهی با امیرالمومنین علیه‌السلام

حسرت منکران در روز جزاست

آیه امروز

(فرقان: ۲۷)

وَ یَوْمَ یَعَضُّ الظَّالِمُ عَلی یَدَیْهِ یَقُولُ یا لَیْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبیلاً

و روزی که ستم‌کار دست‌های خود را به دندان می‌گزد و می‌گوید: «ای کاش همراه با پیامبر راهی رابرمی‌گزیدم.»

حدیث تفسیری:

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله فرمود وقتی کسی که در ظاهر اهل ولایت بوده اما در باطن التزام به ولایت امیر المومنین علیه‌السلام نداشته با فرشته‌ی مرگ مواجه می‌شود... به او می‌گویند:

فَتِلْکَ النِّیرَانُ وَ أَصْنَافُ عَذَابِها وَ زَبَانِیَتِها وَ أَفَاعِیها الْفَاغِرَةِ أَفْوَاهُها وَ عَقَارِبِهَا النَّاصِبَةِ أَذْنَابَها وَ سِبَاعِهَا الشَّائِلَةِ مَخَالِبُها وَ سَائِرُ أَصْنَافِ عَذَابِها هُوَ لَکَ وَ إِلَیْها مَصِیرُکَ فَعِنْدَ ذَلِکَ یَقُولُ: «یا لَیْتَنِی اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِیلًا» وَ قَبِلْتُ مَا أَمَرَنِی بِهِ وَ الْتَزَمْتُ مِنْ مُوالاةِ عَلِیٍّ علیه‌السلام مَا أَلْزَمَنی.

این آتش و انواع عذاب آن و زبانه‌اش و مارهای دهان‌گشاده‌اش و عقرب‌های دُم برافراشته‌اش و درندگانِ چنگ و دندان تیزکرده‌اش و بقیّه‌ی انواعِ عذابش برای توست و مسیر تو به سوی آن است.

در این هنگام می‌گوید: «ای کاش همراه با پیامبر راهی رابرمی‌گزیدم» و آن‌چه او به من فرمان داد می‌پذیرفتم و پس از آن که موظّفم کرد، به ولایت علی علیه‌السلام پای‌بند می‌شدم.

(تفسیر امام عسکری علیه‌السلام، ص۱۳۱)

از سخنان امیر کلام:

فقط باقی‌مانده‌ی عمر مومن از کیمیا ارزشمندتر است.

روز بیستم

حسنه، محبّت به عترت و

سیّئه، دشمنی با آن‌هاست

آیه امروز

(نمل:۸۹و۹۰)

مَنْ جاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْها وَ هُمْ مِنْ فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ * وَ مَنْ جاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ إِلاَّ ما كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ.

هر کس کار نیک انجام دهد، پاداشی بهتر از آن دارد و آنان از وحشت آن روز ایمن هستند.

و هر که کار بد انجام دهد، آن‌ها با صورت در آتش سرنگون شوند؛ آیا جز به سزای اعمالی که می‌کرده‌اید، جزایتان می‌دهند؟

حدیث تفسیری:

مولای متّقیان علیه السلام دربارهٔ این آیه فرمود:

الْحَسَنَةُ مَعْرِفَةُ الْوِلايَةِ وَ حُبُّنا أَهْلَ الْبَيْتِ وَ السَّيِّئَةُ إِنْكارُ الْوِلايَةِ وَ بُغْضُنا أَهْلَ الْبَيْت.

این کار نیک، شناخت امر ولایت و نیز محبّتِ ما اهل بیت است و آن کارِ بد، انکار ولایت و دشمنیِ ما اهل بیت است.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج١، ص١٨٥)

از سخنان امیر کلام:

این بزرگ‌منشی نیست که لطف‌ها را با منّت نهادن ضایع کنی.

روز بیست و یکم

انتظار شهادت در راه خدا ویژگی

امیرالمومنین علیه‌السلام است

آیه امروز

(احزاب:۲۳)

مِنَ الْمُؤْمِنينَ رِجالٌ صَدَقُوا ما عاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَنْ قَضى نَحْبَهُ وَ مِنْهُمْ مَنْ يَنْتَظِرُ وَ ما بَدَّلُوا تَبْديلاً

از میان مؤمنان مردانی هستند که به آن‌چه با خدا پیمان بستند صادقانه وفا کردند؛ برخی از آنان به شهادت رسیدند و برخی از آن‌ها انتظارِ [شهادت] می‌کشند و [پیمان خود را] هیچ تغییری ندادند.

حدیث تفسیری:

امیرالمومنین علیه‌السلام فرمود:

فِينا نَزَلَتْ رِجالٌ صَدَقُوا ما عاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَأنَا وَ اللَّهِ الْمُنْتَظِرُ وَ مَا بَدَّلْتُ تَبْدِيلا.

در مورد ما این آیه نازل شد: «مردانی هستند که به آن‌چه با خدا پیمان بستند صادقانه وفا کردند» و منم آن کس که انتظار می‌کشد و پیمان خود را هیچ تغییری ندادم.

(بحارالانوار، علّامه مجلسی، ج۳۵، ص۴۰۸)

از سخنان امیر کلام:

هیچ چیزی برتر از صبر وشکیبایی نیست که عاقبتش پسندیده‌تر و پیامدش لذیذتر باشد و سوء رفتار را بیش‌تر دور کند و برای رسیدن به مقصود یاور باشد.

روز بیست و دوم

خداوند اهل بیت ؑ را

از هر خطا معصوم کرده است

آیه امروز

(احزاب:۳۳)

إِنَّما يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا

همانا خداوند چنین اراده دارد که از شما اهل بیت هرگونه ناپاکی را بزداید و شما را به غایت تطهیر کند.

حدیث تفسیری:

امام سجّاد ؑ پس از ذکر این که در قرآن، اهلِ پیامبر ﷺ حضرت علی و حضرت فاطمه و امام حسن و امام حسین ؑ هستند، فرمود:

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ يَأتِي بَابَ فَاطِمَةَ كُلَّ سُحْرَةٍ فَيَقُولُ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ، الصَّلَاةَ يَرْحَمُكُمُ اللَّهُ؛ إِنَّما يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرا.

رسول خدا ﷺ پیوسته هر سحر به در خانه‌ی فاطمه ؑ می‌آمد و می‌فرمود: «سلام و رحمت و برکات

خدا بر شما اهل بیت باد!»، خـدا رحمتتـان کنـد بـه نمـاز بیایید؛ « خداوند فقط چنین اراده دارد که از شما اهل بیـت هرگونه ناپاکی را بزداید و شما را به غایت تطهیر کند.»

(بحارالانوار، علّامه مجلسی، ج۲۵، ص۲۱۹)

از سخنان امیر کلام:

سودِ نگه‌داری زبان و نیکوکاری بیش از همه چیز به انسان برمی‌گردد.

روز بیست و سوم

در محشر از ولایت حضرت علی علیه‌السلام

بازخواست می‌شود

آیه امروز

(صافات:۲۴)

وَ قِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْؤُلُونَ

و آنان را متوقّف کنید چراکه آنان مورد بازخواست هستند.

حدیث تفسیری:

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله پس از آن که به امیرالمومنین علیه‌السلام اشاره کردند، فرمودند:

وَ عِزَّةِ رَبّی إِنَّ جَمِیعَ أُمَّتی لَمَوْقُوفُونَ یَوْمَ الْقِیَامَةِ وَ مَسْؤُولُونَ عَنْ وِلایَتِهِ وَ ذَلِکَ قَوْلُ اللَّهِ «وَ قِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْؤُولُون».

سوگند به عزّت مالکم، همه‌ی امّت مرا روز قیامت نگه می‌دارند و در مورد ولایت او بازخواست می‌کنند؛ لذاست که خداوند فرموده: «و آنان را متوقّف کنید چراکه آنان مورد بازخواست هستند».

(بحارالانوار، علّامه مجلسی، ج۲۴، ص۲۷۱)

از سخنان امیر کلام:

لذّت گناه‌کاری به رسوایی آخرت و کیفرهای دردناک نمی‌ارزد.

روز بیست و چهارم

همراهی با امیرالمومنین علیه‌السلام

راه تقرّب به خداست

آیه امروز

(زمر: ٥٦)

أَنْ تقُولَ نَفْسٌ یا حَسْرَتی عَلی ما فَرَّطْتُ في جَنْبِ اللَّهِ وَ إِنْ کُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِینَ

مبادا کسی روز قیامت بگوید: افسوس برمن از کوتاهی‌هایی که در «جنب الله» کردم و از ریشخندکنندگان بودم.

حدیث تفسیری:

امام کاظم علیه‌السلام در مورد این آیه فرمود:

«جَنْبُ اللَّهِ» أَمِیرُ الْمُؤْمِنِینَ علیه‌السلام وَ کَذَلِکَ مَا کَانَ بَعْدَهُ مِنَ الْأَوْصِیَاءِ بِالْمَکَانِ الرَّفِیعِ إِلَی أَنْ یَنْتَهِیَ الْأَمْرُ إِلی آخِرِهِم.

جنب الله، امیر المومنین علیه‌السلام است و همین طور همه‌ی اوصیای الاهی تا موقعی که امر امامت به آخرینشان برسد، پس از او منزلت بالایی دارند.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۱۴۵)

از سخنان امیر کلام:

ایمان بنده راستین نیست مگر آن که به آن‌چه در دست قدرت خداست بیش از آن‌چه در دست خود دارد، اعتماد و اطمینان داشته باشد.

روز بیست و پنجم

ادای حق رسالت تنها با مودّت عترت ممکن است

آیه امروز

(شوری: ۲۳)

قُلْ لا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْراً إِلاَّ الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبى

بگو: هیچ اجری جز مودّت بر محور خویشانم از شما بابت آن [رسالت] نمی‌طلبم.

حدیث تفسیری:

امام صادق علیه‌السلام درباره‌ی این آیه فرمود:

إِنَّما نَزَلَتْ فِينا خاصَّةً فِی أَهْلِ الْبَیْتِ فِی عَلِیٍّ وَ فَاطِمَةَ وَ الْحَسَنِ وَ الْحُسَیْنِ أَصْحابِ الْکِساء علیهم‌السلام.

فقط اختصاصا در شان ما اهل بیت و در مورد علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم‌السلام که اصحاب کسایند نازل شده است.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۸، ص۹۳)

از سخنان امیر کلام:

هیچ کس سعادتمند نمی‌شود مگر با فرمان‌بری از خدا و هیچ کس بدبخت نگردد مگر با تضییع فرمان‌ها.

روز بیست و ششم

کلمه تقوی و مولای متّقیان

حضرت علی علیه‌السلام است

آیه امروز

(فتح: ۲۶)

إِذْ جَعَلَ الَّذينَ كَفَرُوا في قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنينَ وَ أَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوى

[به یاد آور] هنگامی را که آنان که کافرند در دل‌هایشان تعصّب- همان تعصّب جاهلیّت- راه دادند، امّا خداوند [در مقابل] آرامش خویش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد، و آنان را به «کلمه‌ی تقوا» مُلزَم کرد.

حدیث تفسیری:

از پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله نقل شده که فرمود:

إنَّ اللهَ عَهِدَ إِلَيَّ فى عَلِيٍّ عَهْداً، فَقُلْتُ: اللّهُمَّ بَيِّنْ لى، فَقالَ لى: اِسمَعْ، فَقُلْتُ: اللّهُمَّ قَدْ سَمِعْتُ، فَقالَ اللهُ جَلَّ و عَزَّ: أَخْبِرْ عَلِيّاً بِأَنَّهُ أميرُ المُؤمِنينَ و سَيِّدُ المُسْلِمينَ و أَوْلَى النّاسِ بِالنّاسِ وَ الْكَلِمَةُ الَّتى أَلْزَمْتُها الْمُتَّقين.

خداوند از من خواست در مورد علی علیه السلام پیمانی ببندم، گفتم: خداوندا برایم روشن کن. فرمود: بشنو، گفتم: خداوندا سراپاگوشم.

خداوند متعال فرمود: به علی علیه السلام بگو او امیر المومنین و سرور مسلمانان و نسبت به مردم از خودشان صاحب اختیارتر است و همان «کلمه‌ای» است که من متقیان را بدان ملزم کردم.

(الیقین، سیّد بن طاوس، ص۲۹۷)

از سخنان امیر کلام:

یاوری برتر از عذرخواهی نیست.

روز بیست و هفتم

رکن تقوا محبّت عترت

و پذیرش ولایت آنان است

آیه امروز

(قمر: ٥٤و٥٥)

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَهَرٍ* فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ

همانا پرهیزگاران در باغ‌ها و نهرهای بهشتی جای دارند، در جایگاه صدقی نزد خداوند مالک مقتدر.

حدیث تفسیری:

پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله به حضرت علی علیه‌السلام فرمود:

أَبْشِرْ يَا عَلِيُّ مَا مِنْ عَبْدٍ يُحِبُّكَ وَ يَنْتَحِلُ مَوَدَّتَكَ إِلَّا بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَنَا ثُمَّ قَرَأَ النَّبِيُّ صلی‌الله‌علیه‌وآله هَذِهِ الْآيَةَ: «إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَهَرٍ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُقْتَدِرٍ».

مژده یاعلی، هر بنده که تو را دوست بدارد و مدّعی مودّت تو باشد، بی‌شک خداوند روز قیامت او را با ما مبعوث می‌کند؛ سپس پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله این آیه را خواندند که

«همانا پرهیزگاران در باغ‌ها و نهرهای بهشتی جای دارنـد،

در جایگاه صدقی نزد خداوند مالک مقتدر»

(تفسیر فرات کوفی، ص۴۵۶)

از سخنان امیر کلام:

هر کس بر خشم خود مسلّط شود، بر شیطان پیروز گردد.

روز بیست و هشتم

چراغی را که ایزد برفروزد

هر آن کس پف کند ریشش بسوزد

آیه امروز

(صف: ۸)

يُرِيدُونَ لِيُطْفِؤُا نورَ اللَّهِ بِأَفْواهِهِمْ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نورِهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْكافِرُونَ

آنان می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند، ولی خدا نور خود را کامل می‌کند؛ هرچند کافران خوش نداشته باشند.

حدیث تفسیری:

امام رضا ﷺ در مورد این آیه فرمود:

يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا ولايَةَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ ﷺ بِأَفْوَاهِهِمْ ... وَ اللَّهُ مُتِمُّ الْإِمامَةِ وَ الْإِمامَةُ هِيَ النُّورُ وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ النُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنا»، قَالَ: النُّورُ هُوَ الْإِمامُ.

می‌خواهند ولایت امیر المومنین ﷺ را با دهانشان خاموش کنند، ... و خداوند کامل کننده‌ی امامت است و امامت همان نور است و این فرموده‌ی خداوند متعال است:

«ایمان بیاورید به خدا و رسول او و آن نـوری کـه نـازل کردیم.»، حضرت فرمودند: نور همان امام است.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۱۹۵)

از سخنان امیر کلام:

قانع باش زیرا چیزی برای دور کردن فقر بهتر از قناعت نیست.

روز بیست و نهم

ولایت علوی آبی گوارا برای قلب مومن است

آیه امروز

(جن: ١٦)

وَ أَنْ لَوِ اسْتَقامُوا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْناهُمْ ماءً غَدَقاً

و این که اگر بر آن راه پایدار بمانند، بی‌شک با آب فراوان سیرابشان می‌کنیم.

حدیث تفسیری:

امام باقر عليه السلام در مورد این آیه فرمود:

يَعْنِي لَوِ اسْتَقَامُوا عَلَى ولايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْأَوْصِيَاءِ مِنْ وُلْدِهِ عليهم السلام وَ قَبِلُوا طَاعَتَهُمْ فِي أَمْرِهِمْ وَ نَهْيِهِمْ لَأَسْقَيْنَاهُمْ ماءً غَدَقاً يَقُولُ لَأَشْرَبْنَا قُلُوبَهُمُ الْإِيمَانَ وَ الطَّرِيقَةُ هِيَ الْإِيمَانُ بِولايَةِ عَلِيٍّ وَ الْأَوْصِيَاء.

یعنی اگر بر ولایت علی بن ابی طالب، امیر المومنین عليه السلام، واوصیای از فرزندان او پایدار بمانند و اطاعت آنان را در دستور و نهی آنان بپذیرند، آنان را با آب فراوان سیراب می‌کنیم. مقصود: قلب‌های ایشان را از

ایمان سیراب می‌کنیم و «طریقه» همان ایمان بـه ولایـت علی علیه‌السلام و اوصیای پس از اوست.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۲۲۰)

از سخنان امیر کلام:

عقل آن است که میانه‌روی کنی و اسراف نکنی و وقتی وعده دادی خلف وعده نکنی و وقت عصبانیّت بردبار باشی.

روز سی‌ام

آیت کبرای حق و نبأ عظیم

حضرت علی علیه‌السلام است

آیه امروز

(نبأ: ۱-۵)

عَمَّ يَتَساءَلُونَ * عَنِ النَّبَإِ الْعَظيمِ * الَّذي هُمْ فيهِ مُخْتَلِفُونَ * كَلاَّ سَيَعْلَمُونَ * ثُمَّ كَلاَّ سَيَعْلَمُونَ

از چه چیز از هم می‌پرسند؟ از خبر بزرگ؟ همان که آنان پیوسته درباره‌اش اختلاف دارند؟، چنین نیست؛ به زودی می‌فهمند، بازهم چنین نیست؛ به زودی می‌فهمند.

حدیث تفسیری:

حضرت علی علیه‌السلام فرمودند:

وَ اللَّهِ أَنَا النَّبَأُ الْعَظِيمُ الَّذِی هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ حِينَ أَقِفُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ وَ أَقُولُ هذا لِی وَ هذا لَک.

والله، من آن «خبر بزرگ» هستم که در مورد آن پیوسته اختلاف دارند. چنین نیست (که پنداشته‌اند)؛ به زودی می‌فهمند، چنین نیست (که پنداشته‌اند)؛ به زودی

می‌فهمند؛ زمانی که من میان بهشت و آتش مـی‌ایسـتم و می‌گویم: این برای من است و این برای تو.

(بحار الانوار، علّامه مجلسی، ج۳۶، ص۳)

از سخنان امیر کلام:

دنیا زندان مومن و مرگ ارمغان برای اوست و بهشت جایگاه اوست.

عید سعیدفطر

محبّان امام عصر علیه‌السلام

با او محشور و مبعوث می‌شوند

آیه امروز

(اسرا:۷۱)

يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَؤُنَ كِتَابَهُمْ وَ لا يُظْلَمُونَ فَتِيلاً

روزی که هر گروهی را با امامشان فرا می‌خوانیم، پس هر که نوشته‌اش به دست راستش داده شده باشد، اینان نوشته‌ی خود را می‌خوانند و ذرّه‌ای به ایشان ستم نمی‌شود.

حدیث تفسیری:

امام صادق علیه‌السلام در مورد این آیه فرمود:

اِعْرِفِ الْعَلامَةَ فَإِذا عَرَفْتَهُ لَمْ يَضُرَّكَ تَقَدَّمَ هَذَا الْأَمْرُ أَوْ تَأَخَّرَ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: «يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمامِهِمْ»، فَمَنْ عَرَفَ إِمامَهُ كانَ كَمَنْ كانَ فِي فُسْطاطِ الْمُنْتَظَرِ علیه‌السلام.

پرچم هدایت را بشناس که زمانی که او را بشناسی، پیش افتادن یا عقب افتادن امر ظهور به تو زیان نمی‌رساند. خداوند متعال می‌فرماید: «روزی که هر گروهی را با امامشان فرا می‌خوانیم»، هر کس امامش را بشناسد مانند کسی است که در خیمه‌ی امامی که منتظرش هستیم باشد.

(کافی، ثقة الاسلام کلینی، ج۱، ص۳۷۲)

از سخنان امیر کلام:

اگر نمازگزار می‌دانست که چه اندازه از رحمت خدا او را فراگرفته، سر از سجده برنمی‌داشت.